

Okolje zavira podjetnost

Podjetniki so v Sloveniji "neučinkovita" manjšina, inovativnost se premalo obeša na zvon in potrebnega bo več sodelovanja, so ugotovitve gospodarskega foruma na Ptuj, kjer so predstavili tudi primere dobre prakse

UROŠ GRAMC

Tehnološki center za električne stroje Maribor (Teces) je v sklopu evropsko podprtega projekta Sprint v sodelovanju z Znanstvenoraziskovalnim središčem (ZRS) Bistra iz Ptuja ter Manager klubom (MK) Ptuj v Grand hotelu Primus organiziral forum z naslovom Od razvoja izdelka do konkurenčne prednosti. Z njim so se želeli prepričati, da podjetniki spodnjega Podravja razmišljajo inovativno, da namenjajo finančna sredstva za razvojno in tržno zanimive produkte, pri čemer je pomembna povezanost akademske in gospodarske sfere. S prikazom primerov dobrega sodelovanja realnega sektorja in podpornega (raziskovalnega) okolja, so želeli v tej smeri spodbuditi delavnice prisotnih.

"Podjetnost mora postati vrednota"

"Še vedno ne vemo, kakšno je stanje na področju inovacij pri nas, potrebne bodo podrobne analize, ki bi jih moralo opraviti več institucij skupaj. Novi izdelki so nujni za obstoj na trgu. Dosti smo zamudili, kar bo treba nadoknaditi. V lanskem letu smo stori-li dva koraka v tej smeri. Organizirali smo natečaj za naj podjetniško idejo, da ljudje sploh začnejo razmišljati v tej smeri in na drugi strani pojasnijo, kako jim jo je uspelo realizirati, saj je razvoj izdelka le prvi od korakov k uspešnosti. V klubu smo tudi uvedli strokovno pomoč za mlade podjetnike, a na tej točki sploh ni bilo odziva," je pove-

dal predsednik MK Ptuj **Miran Senčar**. Tudi odziv na forum ni bil spodbuden, saj se je odzvalo manj kot dvajset predstavnikov različnih institucij povezanih z gospodarstvom, čeprav je bilo, kot je povedala direktorica ZRS Bistra dr. **Aleksandra Pivec** poslanih okrog štiri-risto vabil. Sicer niti vsi prisotni ne bi nič rešili, je zbrane iz občinstva nagovoril ptujski župan **Štefan Čelan**. Ob tem je navedel podatek, da 17 odstotkov prebivalcev Slovenije predstavlja zaposlene v gospodarstvu, in če zgolj manjšina brez podpore okolice razmišlja inovativno, je to premalo. Ob tem je poudaril, da mora podjetnost postati vrednota in ne zgolj status, Slovenci pa smo "iz podjetnosti naredili sramoto s tajkuni, zato mladi to zavračajo", je njegova predavateljska izkušnja. Mag. **Matej Gajzer** iz Tecesa je menil, da se težave danes pojavljajo tudi zato, ker razvojna sredstva v preteklosti niso bila namensko porabljena, ampak so se šela za dodatni kapital.

Sodelovanja s podjetji je premalo

Forum je nagovarjal predvsem mala in srednje velika podjetja (MSP). Pomoč podpornih institucij uporabijo takrat, tako Gajzer, ko ne vedo, kako naprej, ali pa zaidejo na področja, na katerih niso kompetentna. "Želeli bi več sodelovanja z inovativno in razvojno usmerjenimi podjetji. Pri nas imamo deset mladih raziskovalcev, ki bodo ostali pri nas ali pa bodo svojo zaposlitev našli v podjetjih, s katerimi sodelujemo. Včasih slišimo očitke, zakaj nismo širše branžno usmerjeni. Lahko rečem, da

Nevenka Dobljekar (moderatorica), mag. Janez Ekart, dr. Sandra Pivec, Miran Senčar, mag. Matej Gajzer in Sebastjan Kolednik na forumu v Primusu (Uroš Gramc)

smo se izoblikovali po potrebah gospodarstva," je dejala dr. Pivčeva. Primer uspešnega prehoda iz znanosti v gospodarstvo je **Sebastjan Kolednik**, ki je z Bistre prešel v podjetje Ilkos. Ukvarjajo se s proizvodnjo sveč, njihovo inovativno, razvojno in raziskovalno usmerjeno delo, iskanje trdnih in strateško pomembnih povezav jih je utrdilo na vrhu v slovenskem prostoru, prisotni pa so tudi v enaindvajsetih evropskih državah. Obrešuje se jim sodelovanje na mednarodnih sejmih, za kar so deležni sofinanciranja. Lani so, tako Kolednik, prodali deset milijonov kosov in ustvarili sedem milijonov evrov prometa. Srečujejo se tudi s težavami, kot so medijska obravnava proti uporabi PVC-sveč, ki naj bi ogrozila okrog sto slovenskih svečarjev, elektronske sveče ter obarvanje parafina pri predelavi, kar pa jim je doslej uspelo premo-

stiti. Njihova ideja o ločenem zbiranju in predelavi odpadnih sveč, s čimer so naredili pomemben korak pri obstoju na tržišču, datira v leto 1999, a je država potrebno uredbo sprejela komaj pred tremi leti. To pa je še ena točka, pri kateri so udeleženci strinjali, da v Sloveniji trajajo predolgo.

V Talumu spodbujajo vse zaposlene

Primer dobre prakse spodbujanja inovativnosti pri zaposlenih je iz občinstva predstavil **Boštjan Korošec** iz kidričevskega Taluma. Popravil jih je, da se s težavami pomanjkanja sredstev za razvojno usmerjenost soočajo zgolj MSP-ji. Tudi sami iščejo pomoč od zunaj, interno pa na več nivojih - nekatere boljše rešitve iščejo v sklopu posameznih oddelkov, druge na nivoju skupine. "Koristne predloge, tehnične izboljšave in

inovacije lahko predlagajo vsi zaposleni. Na pisne predloge so vodje v določenem roku dolžne odgovoriti, tako da je na koncu procedure predlagatelj obveščen o rezultatih. Aktivnost je torej prepoznana in ovrednotena z odstotkom gospodarske koristi in v obliki denarne nagrade," je dejal Korošec in dodal, da bodo morali dojemljivost zaposlenih za predloge ponovno spodbuditi z novimi prijemi, saj je intenziteta od uvedbe pred nekaj leti močno padla. Sodelavec ga je dopolnil, da je kot rezultat nenehnega iskanja priložnosti na trgu, postavitve največjega sončnega polja v državi, fotovoltaike v obsegu 4 MW moči. Mag. **Janez Ekart** iz podjetja Gorenje Surovina pa je predstavil več kot šest milijonov evrov vreden projekt energetske izrabe odpadkov, pri katerem so nastopili skupaj s podjetji Bosio, Čisto mesto in Inoks.